

Број 20.

Београду 19. Маја 1868.

Година I.

Илази сваке недеље.

Претплата се шаље напред уредништву и без новаца се лист никоме слати неће.

За све српске крајеве стаје на годину 60 гр. или 6 фор. на по год. 30. гр. или 3 фор. на тримес. 15 гр. или 1 фор. и 50 нов. Неплаћена писма од нередовних дописника не-примају се.

ПРАВИР

ЛИСТ ЗА НАУКУ И КЊИЖЕВНОСТ ДУХОВНОГ САДРЖАЈА.

издаје и уређује свешт. и проф. Никола Поповић.

Рекосмо једном приликом, да би свештеници покрећући људе на рад и поштену привреду могли много припомоћи, да се у нас не развија крајња сиротиња, која повлачи за собом још и то зло, те се учестају нападања на туђе имање.

Но таквим немилим појавима у друштвеном животу није једини извор у осиромашењу света, већ се они догађају и онде, где нема тако велике оскудице, али је слабо наравствено васпитање. Свештеници се радо називљу учитељима народњим, па зато треба да се потруде, како би се истребљивало из друштвеног живота све, што показује слабу наравственост, која је највише поверена њиховој бризи и старању.

Безбедност је имања једна од најглавнијих цели људског удружења — државе. Где је грађанин изложен свакидашњем страховању, да му се имање, овај услов опстанка његова, не отме и не украде, ту му се слабо накнађују оне жртве, које он чини за опстанак целог друштва државног. Истина закони у свакој правној држави јамче за безбедност имања свакоме грађанину, и судови земаљски, кад им се донесе извештај, да је когод повређен у своме имању, лече га својим пресудама, повраћајући му покрадено или отето имање а уз то крадљивце и отимаче строго казнећи. Но колико је

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

случајева, да се зликовци не могу да ухвате ни да пронађу, па и кад се у овоме успе, не догађа ли се често, да се оштећеноме имање не може никако повратити нити икаква накнада учинити? Свакојачко у таквој држави, у којој се веома умноже крађе, отимања, паљевине, разбојништва и друга зла дела, види се јасно, да је друштво у хрђавом стању, да је болесно и да лека потребује.

Свештеницима је по позиву њихову у друштвеном животу дужност старати се о томе, да се овакви појави не догађају. Они ваља да се побрину, како би се код сваког отклонили узроци, што се налазе у душевном расположењу човека, који се решава, да чини зла своме друштву, у коме живи. Кад би сваки добро знао, каква корист проистиче за поједине из добро уређеног друштвеног стања; кад би јасно увиђао, какву грдну грехоту чини и пред Богом и пред људма грабећи и отимљући тајно или насилно туђу муку и тековину: онда би јамачно мање било људи, који заборављајући на душу своју а не бојећи се Бога сметају друштву, да остварује оне цели, ради којих се склопило. Свештеници по овоме ваља да се старају, да својим поукама предупредe наклоности к злу, да ово у клици самој униште обавештавајући свет у своме стаду о оним условима, без којих се друштвене цели не могу постизавати. Овако радећи чинили би друштву такву услугу, какву чине лекари појединим људма, прописујући правила, по којима им ваља живети, па да у болест не падну.

Таквим радом својим свештеници би одговорили достојно своме позиву у друштвеном животу: били би одиста прави учитељи народњи. Отклањајући узроке у своме стаду, који доносе нападања на туђе имање — крађе, отимања, паљевине, разбојништва, учинили би својим суграђанима толико добра, колико ови тек пожелети могу.

Ако се сви наши редови друштвени буду старали, да учине друштву, у коме живе, — својој земљи и народу све,

што по својој дужности и позиву учинити могу, онда ће наше друштво бити здраво и крешко, па достигнући задатак, коме мора свака правна држава тежити, постићи ћемо и оне цели, које су нам дедови и очеви завештали.

С л о в о,

говорено на Вознесење у цркви београдско-вазнесенској.

Још од онда, кад се прва црква хришћанска јави на земљи, беше обичај подизати храмове у славу каквог светитеља, мученика, угодника божиег, или и у славу самог Спаситеља као првог и највећег нашег по човештву своје заступника. Ово су чинили из два побуђења: једно зато, да се тиме освешта храм он о место, на коме је овај или онај угодник божии пострадао и пролио крв своју за веру или учинио знатан какав догађај за све људе; а друго и зато, да тај дом молитве — дом божии не буде без особитог свог заступника, као сасвим потребног ради посредовања и заузимања за нас пред Богом. Држећи се овог благочастивог обичаја и овај храм вазнесенски сази дан је и освештан у име данашњег знатног догађаја Спаситељевога — у име његова вазнесења на небо, због чега вазнесење и јесте храм или слава ове цркве.

Историја вазнесења христова на небо или Спасов-дана позната нам је више или мање свима; но опет држимо, да ће бити корисно, ако је укратко спомено, те да се тако њоме поучимо.

После васкрсења свог провео је Исус 40. дана с ученицима и последницима својима на земљи, а у четрдесети дан, пошто их је добро уверио о свом васкрсењу, пошто им је дао власт, да разносе његову науку по целоме свету и обећао послати Духа Утешитеља, који ће их у свему томе настављати, — извео их је на гору јелеонску и благосиљајући их узнео се пред њиховим очима на небо. Ученици

његови, изненађени овим догађајем, збуне се толико, да нужни бејаху с неба анђели, те да их истргну из тог очајног стања, казавши им, да ће Исус опет доћи онако исто, као што га виде сада, где одлази на небо.

У кратком овом догађају, као што видите бл. сл. све је тајно, несхватљиво, као што је и цело служење христово на земљи била тајна и надмашивала круг обичне радње људске. Но једно је, што нас овде нарочито занима и на шта ми у неколико можемо одговорити, а на име: откуда је то, да се ученици христови тако јако збунише, гледајући на одлазак Исуса Христа? Може л' бити, да и они сами нису знали, каква је била целъ његова доласка на земљу и одласка на небо?

Да, апостоли срцем вероваху у Исуса, но разумом још не могаху да схвате, како ће се управо да сврши његово служење на земљи. Он их је само позвао, да иду за њим, и њихово чисто срце, узбуђено божанственом љубављу, склонило се одмах на тај позив, и они пођоше за њим. Питање, шта ће бити од свега тога најпосле, није их тако јако ни занимало, док је био с њима божанствени њихов учитељ; јер су веровали, да тако или друкче, но свакојако скоро ће настати царство његово на земљи. Страдање и смрт Исуса Христа такође их изненади. Ми знамо с каквом тешком тугом и жалашћу Лука и Клеопа на путу Јемауском спомињу осујећење своје наде; „ми се — веле — надасмо, да ће тај спасти Израиља, а оно ево већ је трећи дан, како га осудише и распеше.“ По васкрсењу Исусовом ми видимо ту исту сумњивост код ученика његових. Они се радују, надмећу, ко ће пре да га види, ко ли пре да каже другима, да је васкрсао. Али и сада они још не знају правог његовог служења роду људском; јер га и сад питају о стварима, које занимају обичне самртнике на земљи. Господи! аще вк лѣто сїе оустромеши царствїе Израилеко? т. ј. да л' је већ настало време, да подигнеш царство израилско? Но Господ им

и сада још не даје оног обавештења, оног разума, који им обећан беше по доласку светог Духа. Он им само одговара: „Нѣсть ваше разумѣти времена и лѣта, иже Отацъ положи во својој власти, па затим их изводи на гору ѿлеонску и узноси се на небо. Природно је дакле, да је ово морало изненадити ученике, да су они дуго и за много гледали за Исусом, јер су мислили, да он оде на свагда од њих, да се срце раздваја од оног, који за њих беше *све* и *сва*. Но зато с каквом радошћу, с каквим успокојењем враћају се они у Јерусалим, кад им небеске силе јавише, да ће им учитељ и опет у своје време доћи, и кад их таквим начином колико толико обавестише о тајни његовог доласка на земљу и одласка на небо. . . .

Браћо хришћани! Растанак је у опште тежак, нарочито растанак с божанственим и прељубазним другом човештва! И сваки од нас тек при овој једној успомени осећа као неку празнину у срцу и души својој, па запиткује у мислима: зашто Господ не оста на свагда међу нама, да нас непосредно учи и наставља, да нас непосредно руководи на путу добра и правде. . . Но вера света попуњава ову празнину у нама, као што ју је попунила и код ученика његових. Она нам улива речи христове, којима он тешаше своје ученике, а преко њих и све своје верне. „Ја одлазим од вас, али сам опет свагда с вама, кад сте год сабрани у име моје; одлазим да вам пошљем Духа Утешитеља, који ће живети у душама и срцима вашим и обучавати вас у свакој истини; одлазим, да вам спреим место на небу, а потом наки прїидѣ, и поимѣ вы себѣ, да идѣже азъ есмь и вы бѣдете.

Таквим начином одлазак његов није савршени растанак са светом већ прудужење благодатног царства, започетог на земљи. Он није ни дошао на земљу, да подигне некакво царство земаљско, но да спреми људе за царство небеско, т. ј. да скине с људи проклетство, да их прероди унутрашње,

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

да посеје међу њима љубав, правду, истину, да залије ово семе пречистом крвљу својом, да загреје благодаћу св. Духа и очува својим свемогућством, како би оно слободно расло и развијало се до времена жетве. А научив људе и пострадавав за човека, он се узнесе на небо као човек, да с висине руководи род људски к правој цели његовој, дајући му непрекидно благодатне своје снаге и упућујући га к његовом вишем, крајњем опредељењу.

По овоме пратећи одлазак његов на небо и верујући у други славни долазак његов учимо се тиме, бл. сл., боље ценити и поштовати достојанство и значај разумне наше природе; јер кад је Исус преславним вазнесењем својим на небо наше човечанско тело тако значајно уздигао и прославио, да је с њим сео с десне стране Бога Оца, то колико смо ми дужни више, него што то обично чинимо, обраћати пажњу на чистоту и непорочност нашег тела и избегавати све, што би га повредити и понизити могло, имајући свагда на уму, да све оно, што је скврнавно и нечисто, не може — по уверењу самог Господа — ући у она света места, куда је он отишао, где је спремио место и за нас, и где нас очекује. — А незаборављајмо поред овог и то, да ће Господ опет доћи, а то може свагда и у свако доба бити. Па зато и у речма и у свима својим делима развијајмо и негујмо оне врлине, које нам је он донео и на чување предао, а те су: истина, правда, љубав, слобода, како би у том правцу радећи свагда спремни били предсрести Господа као достојни ученици свога учитеља.

Живот св. Јована Златоуста.

(Наставак.)

И ове лењштине и скитнице св. Златоуст усуди се назвати просијацима, лажљивцима, варалицама, и стаде говорити, да треба час пре да се враћају у своје ћелије. Ево како се одзива о тој

разнежености и раскошности духовенства Григорије Назијанзин, савременик св. Златоуста: „мене укоравају за скромност мојег стола, простоту хаљина и природно опхођење. Но ја нисам знао, да би ми се требало надметати у томе с префектима, конзулима, ђенералима, који се тако много брину о умножењу свог богатства, кад моје богатство треба да припада сиротињи. Ја нисам знао, да ми је требало возити се на скупоценим коњима и интовима, те да се тако уклањају испред мене људи као испред дивљег звера. Ово може бити и погрешка с моје стране. Но у таквом случају извините моју слабост. Изберите себи другог епископа, који би вам се више допадао. А мени дајте моју пустињу, моју самоћу и Бога, јединог само Бога, а поред тога не браните ми још и то, да се могу налазити код сиротиње.“

Пороци дакле ови бејаху веома развијени, кад св. Златоуст дао беше себи за правило, да их искорени. Па после овог још јасније излази нам пред очи узрок мржње духовенства против њега. Не треба при овом заборављати ни жестиу његова говора и тврдоћу карактера. Неспособан, да прикрије своја осећања, неутољив и строг у својој оцени, он се не бојаше, да изнесе пред народ све пороке духовенства и да захтева или удаљења или исправљења.

Но то бејаху нижег чина људи, којима за невољу и опрашташ такав начин живота. Али ево несреће и зла, које превишава свако веровање. У цркви христовој тога поквареног века бејаше и епископа, који ни најмање нису били бољи од тих свакојакних пустињика, већ шта више у многим обзирима још и црњи и гори. Геронтије, епископ никомидски, који је пре био ђакон у Милану, ухвати ноћу једног сатира, одсече му главу и баци га у хлебну киселицу. Изобличен строгим укором од Амвросија, он измакне у Цариград, а овде бејаше опште пристаниште зликовцима. Ваљан лекар, весео у разговору, вешт у сплеткама и у опште што-но кажу препреден човек, он добије епископију нико-

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

мидиску од Геладіа кесарског, кога је он задужио тиме, што му је помогао сину, да добије добро место у државној служби. Златоуст збаци с катедре овог недостојног епископа. Но становници, којима се он са својим веселим и љубавним песмама допадале, побуне се против тога и прозба за прозбом летела је у Цариград, да га опет поврате. Други зликовац налик на овог беше епископ јефески, Антонин кога је Тевсевије, епископ валентинопольски, ухватио у овим преступљенима :

1. Да је он претпао црквене свештене ствари и од њих сребро давао своме сину. — Епископи у то време били су већином жењени, или имађаху неке рођаке, које су усиновљавали, па интерес цркве више пута жртвоваше интересима ове деце.

2. Да је он имао у својим купаоницама мермере, које је украо из крстионице.

3. Да се женио и по други пут и имао од тог брака деце.

4. Да без новаца није хтео рукоположити никога и да је за давање повећих чинова свагда назначавоо извесну суму новаца. Тако на пр. знало се колико је ко морао платити за поповство, за протинство, игуманство и т. д.

Златоуст мишљаше ићи у Азију, да учини крај овим злоупотребљенима. Антонин, коме грожаше велика опасност, обрати се сад к императорском чиновнику, над чијим имањем управљаше он у својој епархији, молећи га, да заустави од овог пута Златоуста. Но Златоуста могла је зауставити у овом случају само једина смрт. „Шта! — говораше он — зар хоћете снисхођења и према оном, који продаје Христа, спаситеља и свога и мога? Да су се могли овакви грехови праштати, опростио би их Господ Јуди Искаријотском. Но шта ја говорим о Јуди? Јуда је узео само 30 сребринка, па и за то оста *сынъ погибелный*. А овај је, како чујем, узимао не тридесет већ и стотине. Не! њему

може снисходити само онај, који је као и он.“ Златоуст чини строго ислеђење над Антонином, но овај умире и не дочекавши, да чује страшну своју пресуду.

Ево каква је била већина пастира тог поквареног века, а ево какви бејаху и непријатељи Златоустови! Но ови јадни провинцијалисте — паланчани још нису били за њ ништа према оним, који се нахођаху у Цариграду и попреко гледаху на његове реформе и на оне беседе, којима Златоуст изношаше њихово владање пред народом.

Један од највећих непријатеља његових био је Северијан епископ габалски у Келесирији. Злоба његова беше тим јача, што он беше пре у тесној дружби са Златоустом. Он се настани у Цариграду, да некако изради за се боље место. Овај странац, који тражаше боље епископство, беше верна слика оног епископа птолемајидског, који лепим одама својим у славу цара и ропским пузењем око двора умеђаше, да извуче свагда по нешто у своју корист. Северијан својим притворним добротворством и строгошћу живота почне мало по-мало да се увлачи у поверење Златоустово, а овамо опет облеташе и око цара и царице, лажући их и уверавајући их о својој безграничној оданости, имајући на уму, да код њих нађе заштите, ако би му се случајно лаж испољила пред Златоустом. Обманут Златоуст постави га за свог заступника у време тромесечног свог путовања по Азији. Но кад се врати има шта и видети! Северијан постао свемогућан у двору, нарочито код царице, којој он беше крстио и сина Теодосија, а у исто време стао беше у зачеље оне странке, која беше незадовољна са Златоустом. Целј ове сплетке беше та: да се уклони Златоуст с катедре а намести исти Северијан. Златоуст једним решењем изгони Северијана из Цариграда. Народ се одзива том поступку и одобрава с похвалама. Но царица негодује и повраћа оног часа изгнаника. Златоуст задржава своје решење и одриче се од сваког саобраштаја с њим. Но по кратком времену он уступа по-

средовању царичином и мири се са Северијаном. Писац Сократ, који није баш тако био расположен према Златоусту, вели, да је се овај помирио, тек да се отресе од неуступног захтевања царичиног, но да му је у души остала првашња мржња према Северијану, као и овога према Златоусту.

Златоуст по свом карактеру не могаше нигда волети оно, што је лажно и порочно. Он је више пута гговорио: „можеш опростити непријатељу увреду, али га нигда не можеш волети ни уважавати.“ У беседи својој „о суревњивости“ он има пред очима Северијана, кад вели: „жалосно је гледати, и кад обични самртници страдају од такве слабости. Но опет је то мање зло. Али кад падају у њу људи, који су се уклонили од *суете светске*, то је у сто пута жалосније. Ја бих радо ћутао, кад би моје ћутање било корисније, па забашурило саблазан; но ако ја ућутим, дела ће проговорити снажније од мене. Шта! ти мислиш, грешниче, да добро радиш, кад обараш радове твог ближњег? Може бити да су то и твоји радови, па не шкодиш ли тиме и самоме себи? Погледај на вртара и на земљорадника, како они удружују своју снагу! Један оре, други сеје, а трећи залива: а сви имају једну цель — пуноћу растиња. А код нас то иде напротив. Ја садим, а други љуља дрво, да га ишчупа. Допусти, болан, нека дрво пусти своје жиле. Не сметај мом раду, да не сметеш и своме. Моје је — да садим, а твоје — да заливаш. Но ја видим славу, велиш ти, којом се користује онај, што сади. Будало! ни ја ни ти нисмо ништа: све је то дело божије. И на њега ти нападаш, чупајући то, што ја засађујем. Ја се мање бојим спољашње него ли унутрашње борбе. Корење још може и не пострадаати од ветра, ако га добро утврдимо у земљу; но ако га изнутра црв подіеде, скоро ће пропасти. И докле ли ћемо ми као црвићи подгризати корен цркве? И да ли ћемо кад год отпочети што радити без утицаја свакојаких жена? Ја видим цркву, где се раствара као мртав труп: ја видим њене очи, руке,

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ВИБЛИОТЕКА

ноге, главу, али ниједан од тих чланова не врши своје позив. Сви рекао бих имате веру, но веру мртву: огањ љубави угасио се у вама.“ (Наставиће се.)

Поглед на свештенство у Србији.

(Од Н. Петровића.)

Умни, морални и материјални напредак народа нашег треба да лежи на срцу сваком свесном Србину, а нарочито оним људма, који су по свом високом чину позвани, да уче народ вери христовој и поштенем животу. Ми разумемо свештенослужитеље црквене — српске свештенике. По својој згодној положају, каквог готово ретко ко има у народу, по свештеној важности својој они могу својим просвећеним умом, правом хришћанском заузеташћу, много и много припомоћи, да се народ наш подигне и умно и морално и материјално. Здраве и непокварене струје у животу народа нашег већином су у њиховим рукама. Они својим радом треба да обухвате цео живот народњи, и до њих сада много, врло много стоји, хоће ли се та снага народња упутити на добар пут правог напретка човечанског, или ће остати можда без развитка и сваког разумног усавршавања.

Живот како поједине личности тако и целог народа, да би се правилно развио и разграно у свима многостручним појавима својим, мора тећи по оним вечитим законима, које је сам творац одредио човеку. Човек, као што знамо, по природи састоји се из духа и тела, па кад мислимо о човеку, ми не можемо да представимо једно без другога. Обе те странке треба потпуно развијати, ако желимо, да човек буде човеком. Сам Спаситељ наш, Исус Христос, који је из превелике љубави према роду људском сишао с неба на земљу као јединородни син божији, имао је у виду, да спасе не само бесамртни дух човеков, него и тело као стан духа бо-

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

жииг. Црква Христова има задатак, да овде на земљи правилно развија како једну тако и другу страну наше природе, да на основу здраве науке Христове доведе у разуман одношај дух с телом — дух испуњавајући бескрајном љубављу хришћанском према свему, што је поштено, истинито и добро, а тело благосиљајући на труд и рад, како би сваки набављао средстава ради подмиривања преких потреба и постизавања виших целих својих. Говорећи мало друкчије, цркви је брига учинити човека срећним, у колико је то могуће овде на земљи и у колико срећа припомаже правилном развоју духа човечијег. Такав је уопште значај цркве за живот људски. Потпуни човек и душом и телом подигнут је Исусом Христом у своје првашње стање, у ком на Бога налице, а црква Христова, старајући се о развоју духа, не заборавља и природне потребе човечије, доводећи их у поредак и разумну сугласност с правим и високим позивом сваког човека.

Па кад је то тако, онда неки људи неправомисле, као да су свештеници искључиво одређени, да раде на развоју духа човечијег у кругу религиозног само живота, не обзирајући се готово ни најмање на материјалне потребе свога стада и не старајући се о начину, да се те потребе што боље подмире. Ми мислимо, да је баш дужност сваког свештеника, да се брине о усавршавању свога стада како морално тако и материјално. Па зато, ако ми свештеници доиста љубимо своје стадо и желимо му напретка у животу његовом, онда, браћо, ваља да се свом снагом трудимо, како би од што веће помоћи и користи могли бити роду своме. Да би се народ српски могао правилно развијати у духу народности своје, дух вере преко служитеља црквених треба да обухвати све услове његовог свакодневног стања и унапређења. Српски свештеници својим просвећеним умом а родољубивим саучешћем треба да се прихвате озбиљно за рад око унапређења српства, па да сваки поучава своју браћу у раду, тру-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ду, и уз то да им показује више опредељење њихово. Какав нам је диван позив, браћо свештеници!

Но ми видимо, да многи људи у данашње доба негодују на садашње наше свештенике, па веле, да се ови ни најмање не старају о напретку народњем, да не уче народ ничему добром, већ су се ограничили на вршење јединих спољних обреда црквених. Осем тога понеки говоре, да су свештеници наши постали саможиви и грамжљиви, па им не лежи на срцу толико морално и материјално унапређење стада свога, колико напредак сопственог „џепа“ и „благоутробија.“ Даље кажу неки још, да свештеници противно позиву своме пуштају се у „зеленашлуке“ „каишарлуке“ и „вишкалуке,“ па тим дају хрђави пример стаду своме и омаловажавају себе код народа. Ми би се свима силама потрудили, да одбијемо од свештенства таква нападања на њих; али се бојимо, да се не нађе неки брат, који би нам верно нацртаним животом кога свештеника оборио сва наша тврђења, па доказао, да одиста међу нама свештеницима има их, који боље разумеју параграфе нашег законодавства, него текстове светог писма, боље знају судски поступак него црквени типик.

Но зар има таквог сталежа, у коме су сви чланови изврени и у свему баш као што треба? Па да ли можемо допустити, да се највећа повика на свештенике дигне. По појединим људма не треба никад градити закључке о целом неком реду. Да ли нема каквих узрока, који су навели понеког свештеника, да заборави на свој високи позив у друштвеном животу? Ми ћемо укратко бацити свој поглед на те неприлике, у којима се наше свештенство наводи и казаћемо своје мишљење, како би се оне отклониле, те да свештеници буду оно, што треба да су по високом и племенитом позиву свом.

(Наставиће се.)

Нешто о примању вере Христове код Руса.

(Свршетак.)

Корсунци се затворе у град, а Владимир их опседне с војском. па им оправи поздрав, да ће онде седети и три године, ако се не предаду. Но кад му ови одговоре, да се не мисле предавати, он нареди, да се копа свуда наоколо шанац, па са шанца стрељају становнике у граду. Корсунци опет са своје стране направе под бедемом лагуме, па сву ону земљу, што они уздигну растуре и у град одвуку. И ово се овако понављало неколико пута, док се не нађе међу Грцима један издајник, по имену Настас, који се јамачно морао надати лепој награди, те пусти из града своју стрелу, на којој беше овај надпис: „на источној страни има извор, из кога је вода проведена у град; нађи га и пресеци воду од града.“ Кад ово прочита Владимир он погледа на небо и рекне: „Ако ми то испадне за руком, одмах ћу се крстити.“ После оног разговора философа грчког са Владимиром, којим се тај стараше да га обећањем неких награда примами у веру христову, није се ни чудити, што Владимир полаже овакав услов Богу. Извор је нађен, и Корсунци оставши без воде предаду се. Владимир уђе у Корсун, но дану реч о крштењу — заборави.

Владимир још оклевао је с крштењем. Он имао је на уму, да у тој понуди од стране грчких царева изиште и сестру њихову Ану себи за жену, па зато и оправи посланике Василију и Константину, да им то кажу. Између другог разговора и договора, они се сагласе, да удаду своју сестру за њега, но тако да с њом заједно оправе и свештенике своје у Кијево, да крсте Владимира. Ана буде доведена у Корсун а с њом дођу и свештеници. Али наскоро догоди се случајно, да Владимира јако заболе очи тако, да ништа није видео. Ана му пошље овакво поздравље: да га ништа на свету не може излечити до крштење. Владимир је послуша и рекне: „ако то буде истина, онда ћу признати, да је заиста велики

и свемогућан Бог хришћански.“ Он се крсти и прогледа. Неки мисле, да ово предање треба разумевати овако : до крштења, у незнабоштву дух Владимира био је повређен заблудама и предрасудама, па лутао у тами, био *слеп*; а поставши хришћанином, он је познао светлост истинску, прогледао духовно.

После Владимира крсте се и многи од његове дружине, наравно све они, који су и пре били расположени према хришћанству. По крштењу венчају Владимира с Аном. Корсун поврати Владимир Грцима а он се поврати у Кијево. Са собом повезе из Корсуна многе црквене ствари и једне *мошти*. С њим пође и Михаило, који је дошао из Цариграда и намењен беше за митрополита Русима. По доласку у Кијево Владитир се одмах побрине, да крсти своју децу и придворне своје људе. Има предање, да се у то време крстила и Рогњеда. Но како је то било, да су Владимира венчали с Аном, кад је Рогњеда још била жива? Вероватно да је Владимир после свега оног, што се између њега и Рогњеде догодило, сматрао, да је она била с њим распуштена. Но види се, да је срце његово одиста сад постало много мекше; јер је већ не кораше, што га је хтела убити. Напротив тога сећајући се и својих грехова, он жељаше да и њен живот улепша, па зато јој и рече, да се уда за кога хоће. Но Рогњеда не хте ово учинити, већ се покрсти, па оде у калуђерице.

После крштења Владимиру беше тешко гледати на оне кипове, које је у првашње време он сам понамештао; јер му ови напомињаху ону крв људску, која је проливана пред њима. Па зато заповеди, да се ти кипови сви униште. А главног кипа Перуна, оног истог, коме је у првашње доба Владимир поклонιο сребрну главу и златне бркове, привежу сад коњу за реп и повуку с брда у воду. За кипом иђаху до двадесет људи с обе стране, те га бијаху батинама, да тако казне оног беса, који је по предању лежао у том кипу. А народ гледајући, како му вуку Бога, веома плакаше и и кукаше: није се лако растати с оним, у шта је срце ве-

рвало. Перуна међутим довуку до Дњепра и баце га у реку, па нареде неколико људи, да га отискују од обале, ако би овај пристао уз брег; јер би га могао народ извадити, па и опет где у тајности наместити и клањати му се. Народ га гомилама праћаше низ реку вичући „*Видуви се бого!*“ „спаси се бого!“ — Испод Кијева на једно пола часа баш над самом обалом дњепровском има манастир, који се зове *Видувицки*. Кажу, да се ту зауставио у кршљаку тај кип Перун, па за спомен тога подигнут је ту манастир. Кад већ оде Перун, народ само о једном запита, ко ли ће од сада да влада муњама и громовима; јер они држаху, да је *Перун* то имао у својој власти. Да би се утешио прост народ, свештеници одговоре, да је ту дужност узео на се св. Илија. Те тако и оста у народу веровање, као да св. Илија грми и бије громовима.

После тога Владимир одреди дан, у који ће се цео народ крстити, и сав народ дође на Дњепар и крсти се. То је било у 988. год. по Христу.

Овако је ту ствар описао на годину дана доцније онај, који је први започео бележити знатније догађаје код Руса — кијевски монах, летописац Нестор. У завршењу тога свог *писања* он вели: „радост беше тога дана велика и на небу и на земљи.“ Но како се никако у то време није могло обићи, док се у свашта не уплете и ђаво, то и Нестор завршије своју причу овим речма: „ђаво стењаше и говораше: ох, мене већ гоне одавде.“

Г Л А С Н И К.

Петар Поповић, свештеник Поповићски у округу Београдском, премештен је по молби на парохију Рогачку у истом округу.

Јован Шарић, свештеник Брестовачки у округу Црноречком, премештен је на речену парохију Поповићску.

Тома Поповић, клирик, посвећен је за свештеника 7. овог месеца и постављен за капелана парохиу Царинском у округу Подрињском.

Бакон м. Раковице Аверкије произведен је за јеромонаха 6. овог месеца а монах Герман за ђакона.